

Høringsvar angående kommissionens initiativ vedrørende grønne anprisninger

I Danmarks Naturfredningsforening, Rådet for Grøn Omstilling og Plastic Change takker vi for muligheden for at indgive høringssvar angående Kommissionens initiativ vedrørende grønne anprisninger.

Vi er, i de førnævnte grønne organisationer, overvejende positivt indstillet over for Kommissionens initiativ, som vi ser som et vigtigt skridt væk fra vildledende markedsføring og greenwashing.

Forbrugere i Danmark er klar til at handle mere bæredygtigt. Men det er stærkt problematisk, at mens 75% af produkterne i EU bærer grønne anmærkninger, er mere end halvdelen af disse påstande vildledende eller ubegrundede. Det er altså kærkomment, at Kommissionen foreslår minimumsregler for dokumentation for grønne påstande samt for gennemsigtighed i dokumentations- og verifikationsproceduren.

Vi har følgende kritiske bemærkninger til initiativet:

Mangler forbud mod påstande om CO₂-neutralitet

Ovenstående organisationer finder det problematisk, at Kommissionens forslag ikke indeholder et forbud mod påstande om CO₂-neutralitet som følge af carbon offsetting.

Kommissionens forslag kræver af virksomheder, at de opdeler og er transparente omkring reelle reduktioner fra produktionen og reduktioner fra offsetting. Desuden skal virksomheden oplyse, om den benyttede offsetting er af høj integritet og regnskabsmæssigt korrekt (s. 20).

Disse tiltag er desværre utilstrækkelige, da der ikke kræves bevis for og offentliggørelse af, at carbon-kreditterne er blevet aftaget, eller hvilket firma der står bag, for at virksomheden kan lave sine grønne anprisninger. Desuden kræves der ikke direkte CO₂-reduktioner af virksomheden, for at begreber som "klimaneutral", "CO₂-neutral" og lignende begreber kan tages i brug.

Vi finder det ærgerligt, hvis EU forpasser chancen for at sende et klart signal til virksomheder om deres ansvar for at reducere CO₂-udledninger fra deres egen produktion. Samtidig vil det svigte forbrugerne, som stadig vil kunne købe "CO₂-neutrale" produkter, uden sikkerhed for, at der er sket en reel CO₂-reduktion.

Mangler forbud mod grønne anprisninger på produkter som indeholder farlige kemikalier

I en tidligere lækket version af direktivet indgik udelukkelse af grønne anprisninger af produkter med farlige kemikalier. Dette vigtige forslag er taget ud af den endelige version til fordel for en hensigtserklæring om at genoverveje forslaget i en potentiel fremtidig revision af direktivet.

Det er åbenlyst problematisk, at virksomheder fortsat kan sætte grønne anprisninger på produkter, som indeholder farlige kemikalier. Som minimum bør der være krav til, at produkter med indhold af kemikalier på Kandidatlisten, ikke skal kunne påføres grønne anprisninger. Her har forbrugerne ret til viden om kemikalieindhold, men kun hvis de selv spørger. Det er i forvejen en forringet forbrugerret, som med denne mangel i direktiv-teksten vil blive yderligere forringet.

Desuden vil denne mangel være et benspænd for øget genbrug og genanvendelse, som er en vigtig del af en reel cirkulær økonomi - og den Europæiske Grønne Pagt.

Mangler forbud mod grønne anprisninger vedr. plastik

Europæiske forbrugere bliver i stigende grad udsat for specifikke grønne anprisninger relateret til plastikprodukter og produkter indeholdende plastik, og Kommissionens forslag er ikke tilstrækkeligt til at gøre op med dette.

For det første bør et initiativ vedr. grønne anprisninger adressere påstande om “plastik-neutralitet” og “plastik offsetting”, hvor virksomheder påstår at kunne kompensere for deres plastikforbrug ved at fjerne plastik fra naturen eller havet. Løsningen på de store problemer med plastik er ikke at rydde sporadisk op, men at reducere det stigende forbrug af plastik. Området for påstået plastik offsetting er i dag helt ureguleret, så private aktører står selv for at vurdere, hvornår de mener, at et plastikprodukt er tilstrækkeligt kompenseret. Vi mener slet ikke, det er muligt at sammenkæde oprydning af plastik med produktion af ny plastik, da plastik jo belaster miljøet og klimaet i hele sin livscyklus helt fra udvinding af råolien, under fremstilling og brug af plastikproduktet og til det skal affaldshåndteres eller ender i naturen og bidrager til bl.a. kemikaliefurening. At der samles plastik ind, kan langt fra opveje for denne belastning af klodens ressourcer. Derfor er plastik offsetting eller plastik neutralitet som koncept helt uholdbart og et markedsføringsgreb, som Kommissionen bør adressere.

For det andet bør initiativet omfatte retningslinjer for grønne anprisninger om plastikprodukter som værende genbrugelige, genanvendelige, komposterbare, bionedbrydelige eller indeholdende genanvendt eller biobaseret materiale. I alt for mange tilfælde oplyser denne slags anprisninger ikke forbrugeren korrekt, og i nogle tilfælde er de direkte misvisende¹.

Vi foreslår konkret, at direktivet bør indeholde:

- forbud mod påstande om CO₂-neutralitet på baggrund af offsetting
- forbud mod grønne anprisninger på produkter som indeholder skadelige kemikalier, særligt CMR- og PBT-stoffer samt SVHC og hormonforstyrrende stoffer.
- forbud mod påstande om plastik-neutralitet, plastik offsetting og øvrige specifikke grønne anprisninger vedr. plastikprodukter og produkter indeholdende plastik.

Vi opfordrer derfor den danske regering til at prioritere disse initiativer under de kommende forhandlinger om direktivet.

Venlig hilsen

Mette Hoffgaard Ranfelt, Miljøpolitisk chefrådgiver, Danmarks Naturfredningsforening

Mail: mette@dn.dk

Tlf. 31193251

Lone Mikkelsen, seniorrådgiver, Rådet for Grøn Omstilling

Mail: lone@rgo.dk

Tlf. 33181934

Malene Høj Mortensen, public affairs-rådgiver, Plastic Change

Mail: mhm@plasticchange.org

Tlf. 27280593